

РЕШЕНИЕ

№ 34875

гр. София, 24.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 26.09.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **6517** по описа за **2025** година докладвано от съдия Десислава Корнезова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208-228 от АПК във вр.чл.63в от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на директор на Дирекция „Обслужване“ в ТД на НАП С., подадена чрез процесуален представител юрк. Д. А., срещу решение № 1771 от 15.05.2025г. на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение /НО/, 8-и състав, постановено по нахд № 1747/2025г.

В касационната жалба са развити съображения за неправилност на съдебния акт, поради постановяването му в противоречие с материалния закон.

Касаторът излага доводи, че не са били допуснати съществени нарушения на императивните разпоредби на чл.42 и чл.57, ал. 1 от ЗАНН, които да са довели до засягане правото на защита на санкционираното лице. В АУАН и НП ясно и точно са били посочени датата и мястото на извършване на нарушението. Оспорва се и извода на съда, че задължено лице съгласно санкционната разпоредба на чл.178 от ЗДДС е търговското дружество, а не неговият ликвидатор.

В тази връзка се посочва, че търговските дружества (ЕООД, ООД и АД) не било необходимо и задължително да влязат в процедура по дерегистрация по ДДС при ликвидация. Законът им давал право на избор - да се дерегистрират или да запазят регистрацията си по ДДС до датата на заличаването им в търговския регистър. При прекратяване на фирма с ликвидация ликвидаторът трябвало да подаде заявление за дерегистрация по ДДС в компетентната териториална дирекция на НАП в 14 дневен срок. Ако обаче, търговското дружество желало да остане регистрирано по

ДДС до датата на заличаването му от търговския регистър, можело в този 14-дневен срок да подаде декларация в свободен текст в съответната териториална дирекция на НАП. В този случай ликвидаторът (ликвидаторите) отговаряли солидарно за дължимия данък през периода на ликвидацията. Заявлението за дерегистрация по ДДС при ликвидация се подавало по образец - приложение № 8 към чл.77 ППЗДДС. На основание чл. 107, т. 4 от ЗДДС основание за задължителна дерегистрация било прекратяване на юридическо лице - търговец, със или без ликвидация. Съгласно чл.109, ал.6 от ЗДДС, в случаите на прекратяване на юридическо лице с ликвидация за дата на дерегистрацията се смятала датата на възникване на това обстоятелство. След вземане на решение за ликвидация, назначеният ликвидатор встъпвал в длъжност и за в бъдеще той представлявал и управлява фирмата до нейното окончателно заличаване. Л. изготвял начален счетоводен баланс, прекратявал договорите със служителите (ако има такива), довършвал текущите сделки, събирал вземанията на дружеството, плащал задълженията, разпродавал наличното имущество. Л. бил длъжен да уведоми НАП и НОИ за прекратяване на дейността и за предстоящото заличаване. По време на ликвидацията дружеството продължавало да извършва счетоводна отчетност съгласно Н. 13 „Отчитане при ликвидация и несъстоятелност“. Ако дружеството е регистрирано по ЗДДС, то в 14 дневен срок от прекратяването му, трябвало да се подаде заявление за дерегистрация на основание чл.107, т.4, б. „а“ от ЗДДС. Ето защо, ликвидаторът е имал задължението да подаде заявлението за дерегистрация по ЗДДС, поради което правилно на него е наложена административна санкция „глоба“ в размер на 500,00 лв.

Твърди се, че НП било законосъобразно и правилно, защото било издадено в съответствие с материалните и процесуалните законови изисквания. Не съществували формални предпоставки за отмяната му, тъй като при реализирането на административнонаказателната отговорност не са били допуснати съществени процесуални нарушения, които да са водели до опорочаване на производството и до накърняване на правото на защита.

Касаторът, чрез своя процесуален представител юрк. Д. А., моли да бъде отменено решението на СРС, НО, 8-и състав по нахд № 1747/2025г. и спорът решен по същество, като се потвърди НП № 803484- F799354/19.12.2024г. Заявено е и искане за присъждане на направените разноски, представляващи юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът – Щ. М. Л., чрез процесуален представител адв. Д. Ж. е депозирал писмен отговор по жалбата, като моли същата да бъде отхвърлена, поради нейната неоснователност и да се остави в сила решението на СРС.

Представителят на СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА дава заключение, че жалбата е основателна и следва да бъде уважена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл.218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С решение № 1771 от 15.05.2025г., постановено по нахд № 1747/2025г. на СРС, НО, 8-и състав е било отменено наказателно постановление НП № 803484- F799354/19.12.2024г. на директор на Дирекция „Обслужване“ в ТД на НАП С., с което на Щ. М. Л. на основание чл.178 от ЗДДС е наложена глоба в размер на сумата от 500,00 /петстотин/ лева за извършено нарушение по чл.109, ал.1 ЗДДС.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал показанията на свидетеля А. Г. Р.- В. и писмените доказателства, представени с наказателното постановление, приобщени по реда на чл.283 НПК. Въз основа на тях е обоснован правния извод, че при провеждане на административнонаказателното производство са допуснати съществени процесуални нарушения,

изразяващи се в погрешно посочване на датата на извършване на нарушението и ангажиране на отговорността на ликвидатора на дружеството „Изиадмин“ ЕООД, който не е данъчно задължено лице.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по см. на чл.219 ал.1 АПК.

По смисъла на чл.220 АПК съществува забрана за фактически установявания в касационното производство, като правомощията на съда се изразяват само в преценката дали правилно са приложени относимите материалноправни норми.

На 25.11.2024 г. е била извършена проверка по документи на „Изиадмин“ ЕООД, във връзка с подадено заявление за дерегистрация по ЗДДС с вх. № 0000-0147377/25.11.2024г. на основание чл. 107, т. 4, б."б" ЗДДС. Установено е било, че с удостоверение № 20240411101410/11.04.2024 г. в Агенция по вписванията е било вписано прекратяване на търговска дейност и обявяване в ликвидация на „Изиадмин“ ЕООД. Като ликвидатор бил вписан Щ. М. Л.. Било констатирано, че той, в качеството му на ликвидатор не е подал заявление по чл. 109, ал. 1 от ЗДДС в срок до 25.04.2024 г. за задължителна дерегистрация по ЗДДС или декларация по чл. 107, т. 4, б."б" ЗДДС, с която дружеството да остане регистрирано до датата на заличаването му от търговския регистър.

В тази връзка и в присъствието на един свидетел е бил съставен акт за установяване на административно нарушение № F799354/26.11.2024г. Въз основа на изготвения акт е издадено и обжалваното наказателно постановление № 803484- F799354/19.12.2024г. на директор на Дирекция „Обслужване“ в ТД на НАП С., с което е ангажирана административнонаказателна отговорност на Щ. М. Л. за извършено от него деяние по чл.109, ал.1 от ЗДДС и е санкциониран с глоба в размер на сумата от 500, 00 /петстотин/ лева.

Касационната инстанция приема, че решението е правилно, защото при неговото постановяване не е допуснато нарушение на материалния закон – отменително основание по чл. 348, ал. 1, т.1 във вр. ал.2 от НПК. Съображенията за това са следните:

В касационното производство не се решава материалноправния спор между страните, а същото има за предмет преценката относно правилността, респ. допустимостта и действителността на въззивното решение. Касационният съд изследва съответствието на решението с материалния закон, въз основа на фактите, установени от първата инстанция. Дейността му се свежда единствено до проверка, дали фактите са подведени вярно под хипотезата на правната норма и дали правилно са приложени предвидените в нея правни последици.

При разглеждане на спорове за отмяна на издадени НП, районният съд е винаги инстанция по същество- чл.63, ал.1 от ЗАНН. Това означава, че следва да провери законността на НП, т.е. дали правилно са приложени процесуалният и материалният закони, независимо от основанията, посочени от жалбоподателя- арг. от чл.314, ал.1 от НПК във вр.чл.84 ЗАНН.

Споделят се съображенията на СРС, НО, 8-и състав, че в хода на административнонаказателното производство са извършени нарушения със съществен характер, които обуславят отмяна на акта.

От анализа на събраните и обсъдени в тяхната взаимовръзка и единство писмени доказателствени средства, се разколебава обвинителната теза на касатора за извършено нарушение на правилата по ЗДДС. Констатирант пороци по см. на чл.42, т.3 и чл.57, ал.1, т.5 от ЗАНН.

От обективна страна е установено, че с удостоверение изх. № 20240411104410/11.04.2024 г. е било вписано прекратяване на търговската дейност и обявяване в ликвидация на „Изиадмин“ ЕООД. ЕООД, а като ликвидатор е бил вписан Щ. М. Л.. Породило се е задължение да се подаде заявление по чл. 109, ал. 1 от ЗДДС за дерегистрация на дружеството в 14-дневен срок считано от 11.04.2024 г., а именно до 25.04.2024 г. включително.

Нарушението е формално и се осъществява чрез бездействие, като не се изпълни задължението за подаването на заявление за дерегистрация в законоустановения срок, с което е завършен фактическият състав от обективна страна. Нарушението е извършено на 26.04.2024г. чрез бездействие, като без значение е дали се касае за забава от един или повече дни, срокът е императивен, а не препоръчителен. Правилно от първостепенния съд е посочена конкретно датата на нарушението - 26.04.2024 г., която не съвпада в датата отразена в АУАН и НП /25.11.2024г./. Подкрепя се извода на СРС, че се касае за порок със съществен характер, доколкото се осуетява възможността за проверка на течението на срока по чл.34 ЗАНН и началният момент за абсолютната погасителна давност за административнонаказателно преследване.

Ответникът Щ. М. Л. в качеството му на ликвидатор на „Изиадмин“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] и физическо лице е санкциониран за това, че не е подал заявление за дерегистрация по ЗДДС на юридическо лице в срок. Щ. М. Л. като физическо лице, не е търговец и не е притежавала качеството на „регистрирано лице“ по ЗДДС, като в този смисъл той не е и субект на вмененото му нарушение, за разлика от регистрираното по ЗДДС лице- „Изиадмин“ ЕООД, ЕИК[ЕИК].

Прекратяването на юридическото лице без ликвидация е основание по чл. 107, т. 4, б. „а“ ЗДДС за задължителна дерегистрация. За тези случаи, нормата на чл. 109, ал. 1 от ЗДДС предвижда задължение за лицето да подаде заявление за дерегистрация в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите в 14-дневен срок от настъпването на съответното обстоятелство по чл. 107, освен ако юридическото лице не избере да остане регистрирано до датата на заличаването му от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. Според санкционната норма на чл.178 ЗДДС данъчно задължено по този закон лице, което е длъжно, но не подаде заявление за регистрация или заявление за прекратяване на регистрация в установените срокове, се наказва с глоба - за физическите лица, които не са търговци, или с имуществена санкция - за юридическите лица и едноличните търговци, в размер от 500 до 5000 лв.

Данъчно задължените лица по смисъла на чл. 3 от ЗДДС, са единствено тези, които извършват независима икономическа дейност, като безспорно е налице разлика между данъчно задълженото лице по ЗДДС и неговият представител по закон. Съобразено с константната съдебна практика е даденото от СРС тълкуване на приложимия закон, според което посочената санкционна норма на чл. 178 ЗДДС визира състав на нарушение за „данъчно задълженото лице“, което в случая е „Изиадмин“ ЕООД, ЕИК[ЕИК]. Поради това неправилно е била ангажирана отговорността на ликвидатора за задължение на дружеството.

Прекратяване на дейността на търговеца като юридически факт по своите правни последици не е правопогасяващ такъв на задължението за подаване на заявление по чл. 109 ЗДДС. Ликвидацията е фаза от съществуването на юридическото лице, която не се отъждествява с прекратяването му като субект на правото. Едва след приключване на ликвидацията, дружеството, при наличието на съответните предпоставки, се заличава от търговския регистър по искане на ликвидаторите. От тук следва изводът, че прекратяване на търговската дейност на дружеството, не освобождава същото от задълженията му по съществуващите правоотношения, включително и за подаване на съответните декларации пред компетентните органи.

В този смисъл са: Решение № 6524/01.11.2023г. по дело № 6461/2023г.; Решение № 2010/25.03.2022 г. по дело № 907/2022 г., Решение № 2620/19.04.2022г. по дело № 1376/2022 г., Решение № 1763/17.03.2022г. по дело № 11203/2021г., Решение № 3322/20.05.2021 г. по дело № 2671/2021 г. на Административен съд София-град.

Неизпълнението на задължението по чл. 178 от ЗДДС остава върху данъчно задълженото лице, а не преминава върху неговия ликвидатор като отделен самостоятелен субект, поради което и

доводите изложени в касационната жалба не се възприемат.

В заключение, решението от 15.05.2025г. на СРС, НО, 8-и състав е правилно на основание чл.348, ал.1, т.1 във вр. ал.2 от НПК и при условията и по реда на чл.221, ал.2 АПК следва да бъде потвърдено. Не се констатираха служебно основанията за касиране на съдебния акт по см. на чл.218, ал.2 АПК във вр.чл.209, т.1 и т.2 АПК.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, III касационен състав на основание чл.221, ал.2 АПК във вр.чл.63в ЗАНН

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1771 от 15.05.2025г., постановено по нахд № 1747/2025г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 8-и състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл.223 АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.